

TEMATSKA MREŽE BRANITELJI

ANALIZA DRUŠTVENOG UTJECAJA

Smjernica 6 – Zdravstvena skrb branitelja

u okviru projekta „Analiza društvenih faktora koji utječu na kvalitetu života braniteljske populacije – smjernice za budućnost“

Projekt je sufinancirala Europska unija iz Europskog socijalnog fonda.

Sadržaj dokumenta isključiva je odgovornost udruge ZUV HGP.

Zbor udruga veterana hrvatskih gardijskih postrojbi u suradnji s koordinatorom analize utjecaja intervencija Lukom Cetinom izradili su dokument „Analiza društvenog utjecaja - Smjernica 6 - Zdravstvena skrb branitelja“ u okviru projekta „Analiza društvenih faktora koji utječu na kvalitetu života braniteljske populacije – smjernice za budućnost“ (UP.04.2.1.06.0004) koji je sufinanciran sredstvima Europske unije iz Europskog socijalnog fonda na poziv „Tematske mreže za društveno-ekonomski razvoj te promicanje socijalnog dijaloga u kontekstu unapređivanja uvjeta rada“.

1. O PROJEKTU

2. PROVEDBA FOKUS GRUPE

Za provedbu kvalitativne analize društvenih faktora koji utječu na život braniteljske populacije korištena je metodologija fokus grupe sa osam sudionika. Svi sudionici pripadnici su braniteljske populacije. Fokus grupa je provedena 10. ožujka 2023. u trajanju od 45 minuta te su sudionici obradili sve predviđene teme sukladno „vodiču“ za provedbu fokus grupe.

U nastavku slijedi pregled pripremljenih pitanja koja su služila za provedbu fokus grupe. Pitanja su korištena za orijentaciju sudionika te se nisu kronološki postavljala. Cilj fokus grupe bio je potaknuti diskusiju i razmjenu mišljenja kako bi moderator dobio što jasniju sliku o stavu braniteljske populacije o pojedinoj temi.

1. Da li sudionici smatraju kako je zdravstvena skrb branitelja adekvatna, a u odnosu na zdravstvenu skrb opće populacije ?
2. Koji su po vama ključni faktori koji utječu na preranu smrt branitelja?
3. Da li sudionici smatraju kako je telemedicina, odnosno digitalizacija određenog broja medicinskih usluga poželjna metoda za jačanje zdravstvene skrbi braniteljske populacije ?
4. Da li je braniteljima u dovoljnoj mjeri dostupna edukacija o zdravom životu ?
5. Da li je braniteljima u dovoljnoj mjeri dostupna psihosocijalna podrška i skrb za mentalno zdravlje ?
6. Kako se ocjenjuje palijativna skrb branitelja ?

S obzirom da su sudionici svoja razmišljanja i stavove iznosili kroz otvorenu diskusiju uz moderiranje voditelja, zaključci su obrađeni prema gore definiranim pitanjima (temama) te su u ovome dokumentu izneseni kronološki radi lakšeg snalaženja iako sudionici nisu kronološki odgovarali na pitanja. U nastavku slijedi pregled zaključaka sa fokus grupe:

1. Sudionici smatraju kako je zdravstvena skrb branitelja jednaka kao i za opću populaciju. Smatraju kako većina branitelja nema nikakve posebne uvjete, pomoć ili dovoljnu mirovinu da se adekvatno brinu o vlastitoj zdravstvenoj skrbi. Posebne procedure koje su dostupne braniteljima su spore i komplicirane te stoga branitelji vrše zdravstvenu skrb na konvencionalan način kao i opća populacija.
2. Ključni faktori koji utječu na preranu smrt branitelja ocijenjeni su kao nedostatna skrb, nedovoljan rad na edukaciji o zdravstvenim problemima specifičnim za braniteljsku populaciju.

3. Sudionici smatraju kako je telemedicina poželjan alat, ali uz pravovremenu edukaciju braniteljske populacije. Također, važno je obaviti i savjetovanje sa braniteljima kako bi se potencijalno digitalno rješenje prilagodilo potrebama braniteljske populacije.
4. Branitelji imaju dostupne edukacije o zdravstvenoj skrbi te su svjesni posebitosti zdravstvenih potreba braniteljske populacije.
5. Branitelji su svjesni na koji način i u kojim ustanovama je dostupna psihosocijalna podrška i skrb za mentalno zdravlje, međutim smatraju kako je to rješavanje posljedica a ne i uzroka.
6. Sudionici ocjenjuju palijativnu skrb kao adekvatnu, te su u potpunosti svjesni kako je važno pružati podršku suborcima, posebice onima koji su u sustavu palijativne skrbi.

Zaključak:

Sudionici smatraju kako branitelji imaju posebno prilagođenu zdravstvenu skrb u teoriji, međutim u praksi se to ne primjenjuje u potrebnoj mjeri s obzirom da zdravstveni sustav nije dovoljno ažuran. Također, sudionici su mišljenja kako je za implementaciju digitalnih rješenja u domeni zdravstva potrebno započeti sa edukacijom o digitalnoj pismenosti braniteljske populacije.

3. PROVEDBA ANKETNOG ISPITIVANJA

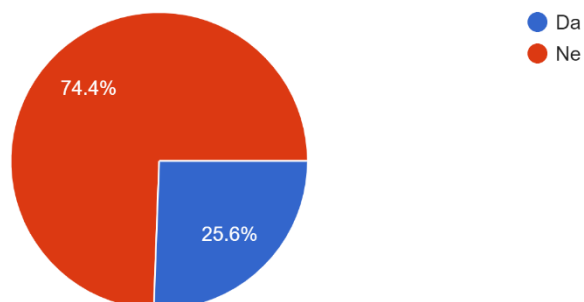
Za potrebu provedbe anketnog ispitivanja voditelj je izradio anketni upitnik putem alata google forms koji je diseminiran braniteljskoj populaciji. Ukupno je na upitnik odgovorilo 45 osoba te su svi ispitanici odgovorili na sva obvezna pitanja. U nastavku slijedi pregled anketnog upitnika te sumirani odgovori ispitanika.

Prva sekcija ankete sastoji se od pitanja vezanih za mišljenje o stanju zdravstvene skrbi u hrvatskoj.:

1. U prvome pitanju branitelji su odgovorili na pitanje o mogućnostima korištenja posebne zdravstvene skrbi prilagođene braniteljima:

Da li koristite posebne mogućnosti zdravstvene skrbi prilagođene i namijenjene braniteljskoj populaciji ?

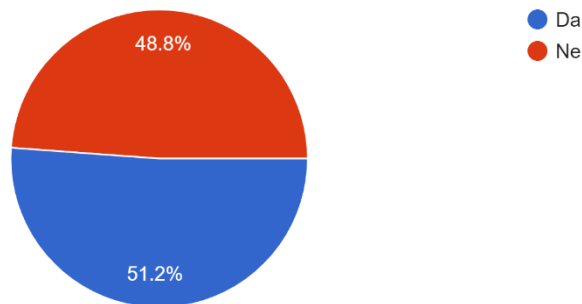
43 responses

2. Branitelji su se u drugome pitanju izjasnili o mišljenju vezanom za adekvatnost zdravstvene skrbi branitelja u odnosu na zdravstvenu skrb opće populacije:

Smatrate li kako je zdravstvena skrb branitelja adekvatna u odnosu na zdravstvenu skrb opće populacije ?

43 responses

3. U trećem pitanju branitelji su iznijeli razloge zašto smatraju da zdravstvena skrb branitelja nije adekvatna u odnosu na zdravstvenu skrb opće populacije (odgovori osoba koje su na prethodno pitanje odgovorili: NE):

- Slabija je
- Dugo se čeka na termine pregleda kod specijalista, dugo se čekaju i jednostavnije pretrage, iz osobnog iskustva.
- Brže i bolje treba adekvatna skrb za branitelje
- Zvan sam na liječnički pregled tek kad sam zvao ministarstvo .Imam osjećaj da ih nije briga za branitelje. Više se brine za partizane nego za nas.
- Zdravstvenu skrb branitelja treba podići na višu razinu jer trenutnim stanjem u zdravstvu čekanje na specijalistički pregled je predug (više od 6 mjeseci)
- Branitelji oboljevaju iznenada te se bolest naglo razvija.
- Već dvije godine čekam rješenje od HZZO
- Nemoguće je dobiti termin pretrage
- Ne tražimo posebne termine ili tretmane ali mislim da pri spomenu da si branitelj svrstavaju te u drugu kategoriju vjerojatno zbog toga jer mnogi koji to nisu a koriste tu privilegiju i to debelo svrstavaju u isti koš.
- Dugo čekanje za obaviti pregled
- Kad se otkrije da ima neki karcinom čeka se mjesecima na pregled..
- Moj primjer čekam u Osijeku naručit za 9.mj dolazim radno vrijeme 7.00.nigdje nikoga da čeka naručit u 9.00.sam čekam za taj pregled nitko me ne zove pokucam 9.30.niko ništa ulazim dvoje igraju igrice zauzeti sa sobom.. pregled gotov za 20.min ..
- Znaci nikog na pregledu 2:30 h. a čekas mjesecima na red
- nema prednosti za preglede kao što su MR ili UZV
- Svaki put kad tražim lijekove šalju me na psihijatriju a tamo kada dođem odmah me šalju u Popovaču od kada sam u mirovini više sam proveo po psihijatrijama nego sa obitelji tako da moram ilegalno se snalaziti za lijekove
- Nikoga više nije briga za "" branitelje"

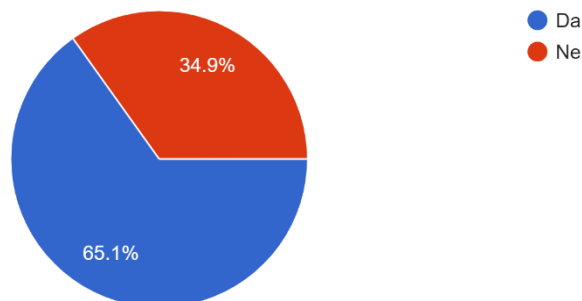
- Imam 48 godina i po nekom pravilu nemam pravo na preventivni pregled iako imam trajni invaliditet
- Potrebni redovitiji sistematski pregledi
- Mi branitelji nemamo nikakve adekvatne zdravstvene skrbi naprimjer osobni
- Dođem kod svog liječnika opće prakse zbog bolova u desnom ramenu i donjem djelu kičme a on mi kaže jednostavno to je rok trajanja i ne šalje me na daljnju obradu .2 Moj psihijatar mi na nalazu napiše da mi je zbog bolesti potrebna pratnja kod specijalista a on mi ne da pratnju i kaže da je to samo za psihijatra a ne za sve bolesti
- Kod doktora Niko ne pita jesi li bio branitelj ili nisi, da nemam kojim slučajem majicu od Tigrova čekamo bi na red cijeli dan, placa dopunsko...

Druga sekcija ankete sastoji se od pitanja vezanih za mišljenje o predloženim smjernicama za razvoj javnih politika u domeni zdravstvene skrbi branitelja:

4. Branitelji su naveli o mogućnosti implementacije telemedicine kao potencijalnog rješenja za podizanje razine zdravstvene skrbi branitelja:

Smatrate li da će Telemedicina omogućiti podizanje razine zdravstvene skrbi za branitelje ?

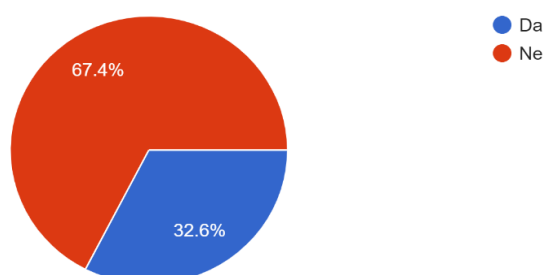
43 responses

5. Branitelji su petom pitanju odgovorili da li smatraju da je razina informatičke pismenosti branitelja dostatna za implementaciju rješenja poput telemedicine:

Smatrate li da je braniteljske populacija dovoljno informatički pismena kako bi koristila digitalna rješenja kao što je telemedicina ?

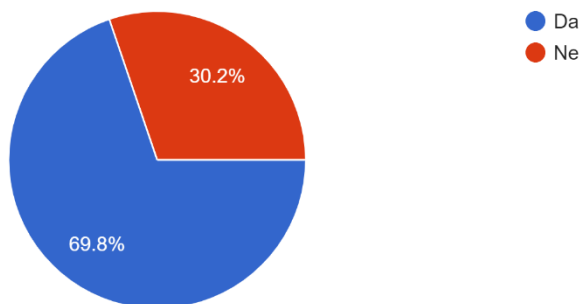
43 responses

6. Branitelji su u šestom pitanju odgovorili na pitanje o mogućnosti njihovog sudjelovanja na edukacijama o korištenju digitalnih rješenja:

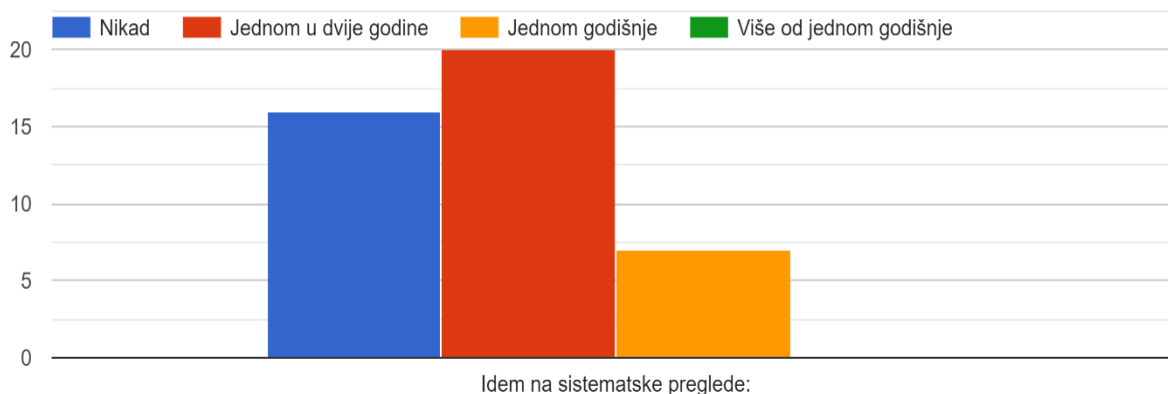
Da li ste voljni sudjelovati na edukaciji o korištenju digitalnih rješenja za zdravstvenu skrb (kao npr. sustav telemedicine) ?

43 responses

7. U sedmom pitanju branitelji su ocijenili učestalost svojih odlazaka na sistematske preglede:

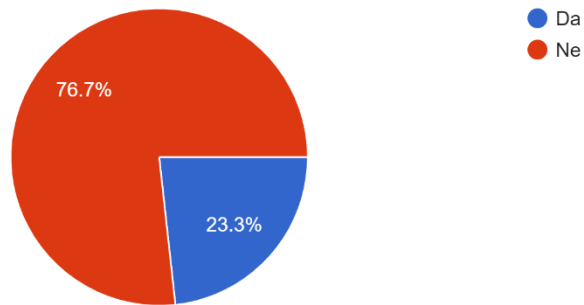
Molimo vas da ocijenite svoje odlaske na sistematske preglede.

8. U osmom pitanju branitelji su se izjasnili po pitanju sudjelovanja na edukacijama o zdravom načinu života i prevenciji bolesti:

Jeste li sudjelovali na edukacijama o zdravom načinu života i prevenciji bolesti ?

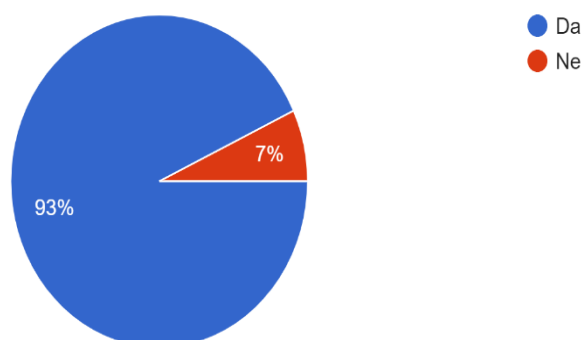
43 responses

9. Branitelji su se u devetom pitanju izjasnili o prilagođenosti sportskih događanja i turnira braniteljskoj populaciji:

Smatrate li da se sportska događanja i turniri za branitelje redovito prilagođavaju braniteljskoj populaciji, a s obzirom na dob i zdravstveno stanje branitelja ?

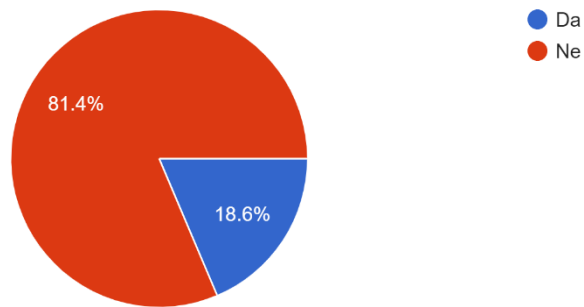
43 responses

10. Branitelji su se u desetom pitanju izjasnili o sudjelovanju na preventivnim akcijama zdravstvene skrbi:

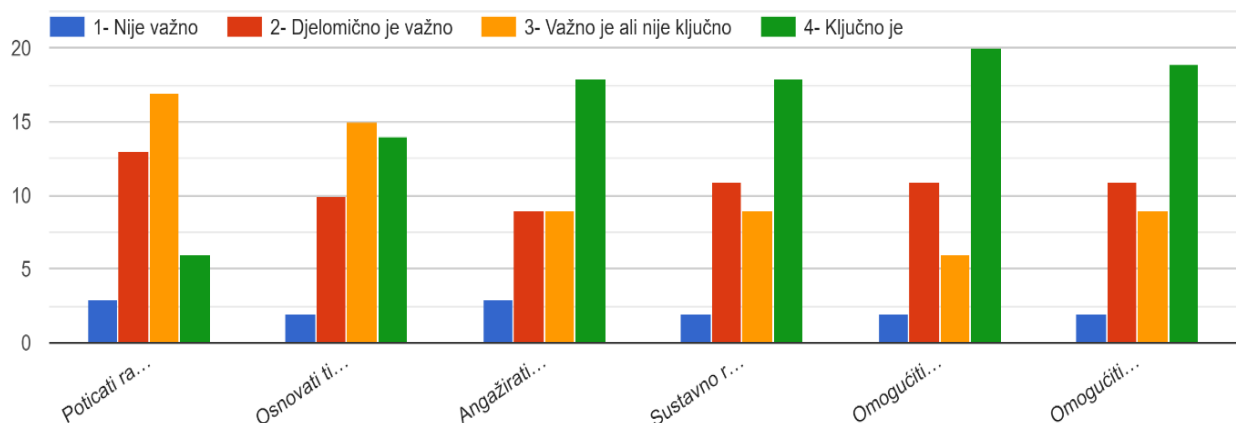
Jeste li sudjelovali na preventivnim akcijama organiziranim u suradnji sa braniteljskim udrugama (npr. mjerenje krvnog tlaka, šećera i sl.) ?

43 responses

11. Branitelji su se u desetom pitanju važnost pojedinih aktivnosti od značaja za psihosocijalnu podršku i skrb za mentalno stanje branitelja:

Molimo vas da ocijenite važnost pojedinih aktivnosti od značaja za psihosocijalnu podršku i skrb za mentalno zdravlje branitelja.

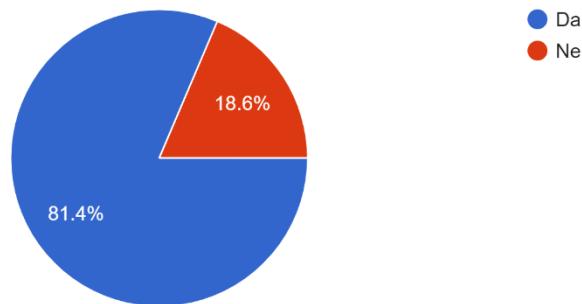
Radi jednostavnijeg shvaćanja tablice u nastavku su navedena objašnjenja aktivnosti od značaja za psihosocijalnu podršku i skrb za mentalno stanje branitelja:

Važnost	Poticati razvoj aplikacija za mentalno zdravlje te educirati branitelje o njihovom korištenju	Osnovati tim za krizne intervencije dostupan 24h (npr. suicidi)	Angažirati stručnjake za edukaciju branitelja o mentalnom zdravlju	Sustavno raditi na uključivanju veterana u društveno korisne projekte i poslove	Omogućiti institucionalnu i vaninstitucionalnu podršku	Omogućiti jednaku dostupnost podrške u svim dijelovima Hrvatske
Nije važno	3	2	3	2	2	2
Djelomično je važno	13	10	9	11	11	11
Važno je ali nije ključno	17	15	9	9	6	9
Ključno je	6	14	18	18	20	19

12. U dvanaestom pitanju branitelji su se izjasnili o potrebi implementacije telemedicine u sklopu palijativne skrbi branitelja:

Smatrate li da je potrebno implementirati telemedicinu u sklopu palijativne skrbi branitelja ?

43 responses

13. U posljednjem pitanju branitelji su iznijeli mišljenja i stavove vezane za anketu a koje nisu obuhvaćene pitanjima ankete:

- vjerujem da će rezultati utjecati na kreatore dnevnih politika
- Oprostite predugo bi trajalo.
- Samo prijedlog da moje ministarstvo, omogući svima bolesnim da se obrate i opisu zašto ih se i dalje šikanira na sve strane, a o procedurama da ne govorim onda se dogodi da čovjek odustane. A imate sve o nama u sustavu. Kako da me treba privest na sud sve ide brzino munje a kad nešto trebaš nitko ništa. Ja sam 18 g lupao po vratima da bi dokazao bolesti nisam ih izmislio.
- Administracija je spora i neučinkovita

- Premalo edukacije i koristiti imaju istinski branitelji.
- Sve na jednome mjestu
- Ovom anketom se oce dokazat kako se brinu za branitelje. kao naša vlada pred izbore
- Samo da ne bude 'mrtvo slovo na papiru'
- Prijedlog je istodobno i molba , pomozite nam sa vanjskim suradnicima iz ministarstva da otvaramo socijalnu braniteljsku zadruga
- Mislím da se pojam telemedicine u slučaju ove ankete ne koristi ispravno. Mislím da vi ovdje govorite o m-health
- Educirati liječnike Opće prakse o odnosima sa braniteljskom populacijom
- Kao liječnik nije mi jasno kako biste palijativnu skrb primijenili putem telemedicine u terminalno bolesnim braniteljima. Ako mi je jasno sto je palijativni bolesnik

Za više informacija o korisniku:
Zbor udruuga veterana hrvatskih gardijskih postrojbi, Avenija Dubrava 220,
10 000 Zagreb, 091/883-4176,
www.zuvhgp.hr, zuvhgp@gmail.com

Za više informacija o EU fondovima:
www.strukturnifondovi.hr
www.esf.hr